

Uitvoerings- en Monitoringprotocol

Algemene UMP bijlagen

UMP 3.6 - Beoordelingsprotocol PMD

Afvalfonds
Verpakkingen

nedvang

Platform Ketenoptimalisatie

Beoordelingsprotocol PMD

Versie 3.0 13-12-2021

1. Doel beoordelingsprotocol

Het doel van dit protocol is om te beschrijven hoe het visuele acceptatieproces van een, door of namens een gemeente direct vanuit de inzameling aangeleverde vracht PMD-materiaal, dient te worden uitgevoerd op alle overslaglocaties voor PMD afkomstig van Nederlandse huishoudens.

De basis van dit protocol is het door Midwaste/HVC sinds medio 2017 in de praktijk gehanteerde acceptatieprotocol en werkvoorschrift. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat een door haar overslaglocaties geaccepteerde vracht PMD-materiaal maximaal 15% (gewicht) stoorstromen bevat.

2. Uitgangspunten PMD

In Bijlage 1 is de materiaalspecificatie voor PMD opgenomen. Voor de samenstelling van PMD wordt in deze specificatie uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Geaccepteerd PMD bestaat voor tenminste 85% uit kunststoffen, metalen en/of drankenkartons;
 - o (niet-)verpakkingen bestaan (vrijwel volledig) uit kunststof, metaal en/of drankenkartons;
 - o (niet-)verpakkingen zijn schud-, schenk- en/of schraapleeg;
- Initiële lengte, gewicht en inhoud van de (niet-)verpakkingen dient niet meer te zijn dan respectievelijk 75 cm, 500 gram en 5 liter;
- Het PMD is afkomstig van Nederlandse huishoudens.

Bovenstaande uitgangspunten vormen de basis voor de acceptatie dan wel afkeur van de ingezamelde vrachten PMD op de overslaglocaties.

3. Minimale eisen overslaglocaties

Voor een optimale en eenduidige uitvoering van de beoordeling van het ingezamelde PMD, dient een overslaglocatie te voldoen aan alle onderstaande minimale eisen:

- Een Nedvang-erkenning
- Separate afvaladministratie
- Een geijkte weegbrug
- Een overdekte hal
- Een permanent aanwezige acceptant (bij levering PMD)
- Permanente aanwezigheid shovel of kraan (incl. machinist)
- Voldoende ruimte voor spreiden van iedere vracht
- Voldoende ruimte voor opslag deelafkeur
- Voldoende ruimte voor opslag volledige afkeur (i.v.m. challenge-optie)

Keurmeesterschap:

Naast bovenstaande minimale eisen die gelden voor de overslaglocaties, zal in 2022 een keurmeesterschap worden ontwikkeld waar een acceptant zich jaarlijks voor dient te certificeren.

4. Stappenplan Acceptatie

De procedure voor de acceptatie van PMD start nadat de vracht PMD-materiaal is ingewogen op de overslaglocatie. De procedure wordt uitgevoerd door de acceptant die door de overslaglocatie hiervoor is aangewezen.

- Stap 1. Bepaal de stortplek van de vracht en communiceer deze aan de chauffeur.
- Stap 2. Spreid de vracht uit door middel van een kraan of shovel.
- Stap 3. Inspecteer en controleer de vracht visueel op basis van het schema in tabel 1.

5. Visuele beoordeling van de vracht

Tabel 1 is gebaseerd op de materiaalspecificatie van ingezameld PMD-materiaal (Bijlage 1), deze tabel omschrijft de voorwaarden voor acceptatie, deelafkeur en volledige afkeur. De vracht dient uitgespreid te worden door een kraan en/of shovel zodat de volledige vracht goed gecontroleerd kan worden door de acceptant.

Tabel 1 Acceptatievoorwaarden

Omschrijving		Acceptatie	Deelafkeur	Volledige afkeur
0%	Type I	Niet aanwezig 0%	Geconcentreerd aanwezig; eenvoudig en veilig geheel te verwijderen	Verspreid aanwezig en niet eenvoudig en veilig geheel te verwijderen
	Niet toegestaan vanwege wet- en regelgeving of gevaarlijk voor medewerkers Voor voorbeelden zie Specificatie PMD Annex I in bijlage 1			
≤ 15%	Type II	≤ 15% aanwezig	Geconcentreerd aanwezig; eenvoudig en veilig te verwijderen tot ≤ 15%	Verspreid aanwezig en niet eenvoudig en veilig geheel te verwijderen tot ≤ 15%
	Schadelijk voor proces en/of negatieve invloed op kwaliteit outputstromen Voor voorbeelden zie Specificatie PMD Annex II in bijlage 1			

6. Hulpmiddelen bij de beoordeling

Aangezien sprake is van een visuele controle op basis waarvan acceptatie dan wel afkeur plaatsvindt, is het noodzakelijk om hulpmiddelen aan te reiken om te komen tot een zo juist mogelijke beoordeling.

6.1 Instructiemateriaal

Het protocol gaat uit van een visuele controle, dat vormt de basis. Als hulpmiddel bij deze visuele beoordeling kan instructiemateriaal worden aangereikt aan de acceptant. Onder andere foto's, video's, praktijkvoorbeelden en resultaten van uitgevoerde metingen van samenstelling op de overslaglocatie kunnen bijdragen aan een betere visuele beoordeling door de acceptant.

6.2 Grenswaarden

In tabel 2 worden grenswaarden gesteld in gewicht en volume. Deze grenswaarden dienen als ondersteuning om te worden gebruikt bij de beoordeling van het PMD.

Tabel 2 Hulpmiddel inschatting 15% stoorstromen

Totaal gewicht in vracht	Grenswaarde (gewicht)	Grenswaarde (volume)
1 ton	0,15 ton	1 m ³
2 ton	0,3 ton	2 m ³
2,5 ton	0,0375 ton	2,5 m ³
4 ton	0,6 ton	4 m ³
6 ton	0,9 ton	6 m ³
8 ton	1,2 ton	8 m ³
10 ton	1,5 ton	10 m ³
12 ton	1,8 ton	12 m ³
15 ton	2,25 ton	15 m ³
20 ton	3 ton	20 m ³

7. Acceptatie

Wanneer een acceptant constateert dat de vracht geen stoorstromen Type I en minder dan 15% (gewicht) stoorstromen Type II bevat wordt de vracht geaccepteerd.

8. Deel afkeur

Wanneer een vracht geconcentreerde stoorstromen Type I of II bevat, en deze zijn eenvoudig en veilig met de kraan/shovel te verwijderen, dan wordt de vracht gedeeltelijk afgekeurd. Uitgebreide voorsortering is hierbij niet beoogd.

Stappenplan deelafkeur vracht:

- Stap 1. Noteer de herkomst van de vracht:
 - Kenteken voertuig;
 - Afvalstroomnummer;
 - Datum;
 - Weegbonnummer.
- Stap 2. Verwijder de stoorstromen zo goed als mogelijk met kraan of shovel en verzamel deze zodanig gescheiden dat de volgende stappen kunnen worden uitgevoerd.
- Stap 3. Fotografeer de deelafkeur in het geval van wederkerende situaties zodat de aanleverende gemeente hierover kan worden geïnformeerd.
- Stap 4. Vul het beoordelingsformulier PMD (zie bijlage 2) compleet in, inclusief een duidelijke omschrijving van de aangetroffen stoorstromen. Dit kan ook door middel van een digitale applicatie, zolang deze door Nedvang integreerbaar is.

- Stap 5. Weeg de deelafkeur afkomstig uit de zojuist gestorte vracht separaat. Indien dit (fysiek) niet mogelijk is kan deelafkeur vanuit verschillende vrachten samen worden gevoegd en als geheel worden gewogen en geadmistreerd, bijvoorbeeld per verzamelcontainer. Toedeling naar gemeenten dient middels een afgestemde werkwijze plaats te vinden (bijvoorbeeld d.m.v. een herleidbare verdeelsleutel). NB: deze optie is alleen toegestaan indien elke aanleverende gemeente, waarvan de deelafkeur wordt opgebouwd met andere deelafkeur, afzonderlijk vooraf schriftelijk heeft ingestemd met die werkwijze.
- Stap 6. Administreer de deelafkeur als huishoudelijk restafval op het hiervoor specifiek aangemaakte afvalstroomnummer. De overslag-, transport- en verwerkingskosten voor deelafkeur komen voor rekening van de aanleverende gemeente(n).
- Stap 7. Registreer het netto geaccepteerde gewicht (bruto gewicht minus gewicht deelafkeur).
- Stap 8. De overslaglocatie informeert periodiek (maximaal per 2 weken of in onderlinge afstemming) de leverancier (meestal de gemeente waaruit de vracht afkomstig is) over eventuele deelafkeur vergezeld met alle in de vorige stappen vastgelegde informatie.

9. Volledige afkeur

Volledige afkeur wordt toegepast wanneer een vracht:

- Type I stoorstromen bevat en het is niet mogelijk om de stoorstromen eenvoudig en veilig te verwijderen of;
- Voor meer dan 15% (gewicht) uit Type II stoorstromen bestaat en het is niet mogelijk om de stoorstromen eenvoudig en veilig te verwijderen of terug te brengen tot 15%;

Volg hiervoor de onderstaande stappen.

Stappenplan volledige afkeur vracht:

- Stap 1. Noteer de herkomst van de vracht:
- Kenteken voertuig;
 - Afvalstroomnummer;
 - Datum;
 - Weegbonnummer.
- Stap 2. Maak overzichtsfoto's van de gehele vracht waarop duidelijk te zien is waarom de vracht afgekeurd wordt en maak een foto van het begeleidingsdocument.
- Stap 3. Vul het beoordelingsformulier PMD (zie bijlage 2) compleet in, inclusief een duidelijke omschrijving van de stoorstromen. Dit kan ook door middel van een digitale applicatie, zolang deze door Nedvang integreerbaar is.
- Stap 4. Informeer de leverancier (meestal de gemeente waaruit de vracht afkomstig is) vergezeld met de in de vorige stappen vastgelegde informatie.

- Stap 5. De leverancier krijgt de mogelijkheid om de afgekeurde vracht gezamenlijk met de acceptant van de overslaglocatie te bekijken om te beoordelen of de afkeur terecht is, dit dient te gebeuren binnen een halve werkdag (of een andere termijn indien onderling afgestemd) na de melding van de volledige afkeur van de betreffende vracht.
- Stap 6. Indien geen gebruik wordt gemaakt van Stap 5 of Stap 5 heeft niet tot overeenstemming geleid, dan bestaat de mogelijkheid tot een challenge. Bewaar hiertoe de vracht apart totdat leverancier binnen 1 werkdag (na ontvangst van de melding van de volledige afkeur van de betreffende vracht) aangeeft of er gechallenged wordt.
- Stap 7. *Bij geen challenge*: Administreer de afkeur als huishoudelijk restafval op het hiervoor specifiek aangemaakte afvalstroomnummer. De overslag-, transport- en verwerkingskosten voor de afkeur zijn voor rekening van de gemeente.

Bij challenge: Indien een vracht volledig wordt afgekeurd bestaat de mogelijkheid voor een gemeente om een challenge van de afkeur aan te vragen. In het geval van een challenge zal door een onafhankelijke partij nogmaals een visuele inspectie van de afgekeurde vracht volgens hetzelfde stappenplan worden uitgevoerd.

En er wordt een rapport gemaakt waarom de vracht wordt goedgekeurd of alsnog afgekeurd.

Na challenge toch goedgekeurd: Vracht wordt geaccepteerd en als PMD geregistreerd.

Na challenge niet goedgekeurd: Administreer de afkeur als huishoudelijk restafval op het hiervoor specifiek aangemaakte afvalstroomnummer. De overslag-, transport- en verwerkingskosten voor de afkeur zijn voor rekening van de gemeente.

Afrekening challenge:

Indien blijkt dat de vracht terecht is afgekeurd draagt de gemeente de kosten voor de challenge, deze kosten bedragen €1.250 per challenge. De kosten van de uitgevoerde challenges worden door Nedvang opgenomen en verrekend in de jaarafrekening die Nedvang jaarlijks opstelt per gemeente.

Wanneer de vracht onterecht is afgekeurd komen de kosten voor de challenge voor rekening van de overslaglocatie, de afrekening hiervan zal plaatsvinden tussen Nedvang en de betreffende overslaglocatie.

Hawkeye-principe:

De gemeente krijgt per kalenderjaar minimaal twee keer de kans om een challenge aan te vragen. Indien twee keer opeenvolgend het ongelijk van de gemeente blijkt, dan vervalt de verdere mogelijkheid dat jaar tot het aanvragen van een challenge.

10. Waarborging toepassen protocol

Indien in de praktijk blijkt dat op een overslaglocatie de toepassing van het beoordelingsprotocol nog niet optimaal werkt, met als gevolg dat PMD-materiaal met daarin teveel stoorstromen zich verder in de keten verplaatst, dan maakt de contractpartij eerst met de betreffende locatie afspraken ter controle en ter verbetering van het proces.

Ten behoeve van coaching en het delen van ervaringen kan dan het 4-ogen principe worden toegepast. Hierbij wordt de acceptant bij de beoordeling van het PMD ondersteund door een externe expert of een acceptant van een andere overslaglocatie.

Indien dit niet leidt tot verbetering van de toepassing van het beoordelingsprotocol, dan heeft het Afvalfonds/Nedvang de mogelijkheid om op de betreffende locatie ter controle en ter verbetering van het proces zelf vrachten visueel te (laten) inspecteren en daarbij goed dan wel af te keuren. Deze tweede inspectie vindt plaats na de acceptatie dan wel (deel)afkeur door de acceptant.

Bijlage 1: Materiaalspecificatie PMD

Specificatienummer UMP-534 - Specificatiedatum 12/2020

Materiaal:	PMD												
<p>A Specificatie / Beschrijving</p> <p>Gebruikte, schud-, schenk- of schraaplege verpakkingen en niet-verpakkingen afkomstig van Nederlandse huishoudens, (vrijwel volledig) bestaande uit kunststof, metaal en/of drankenkartons en vervaardigd van</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Materiaalsoort</th> <th>lengte</th> <th>stuk gewicht</th> <th>volume</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kunststof</td> <td>≤ 75 cm</td> <td>≤ 500 gram</td> <td>≤ 5 liter</td> </tr> <tr> <td>Metaal</td> <td>≤ 75 cm</td> <td>≤ 500 gram</td> <td>≤ 5 liter</td> </tr> </tbody> </table> <p>Drankenkartons, bestaand uit karton/PE of karton/aluminium/PE</p> <p>Bovenstaande waarden betreffen de oorspronkelijke afmeting/gewicht/volume van de (niet-) verpakking. Materialen als doppen, deksels, wikkels, seals en etiketten mogen nog (los) aanwezig zijn.</p>		Materiaalsoort	lengte	stuk gewicht	volume	Kunststof	≤ 75 cm	≤ 500 gram	≤ 5 liter	Metaal	≤ 75 cm	≤ 500 gram	≤ 5 liter
Materiaalsoort	lengte	stuk gewicht	volume										
Kunststof	≤ 75 cm	≤ 500 gram	≤ 5 liter										
Metaal	≤ 75 cm	≤ 500 gram	≤ 5 liter										
<p>B Zuiverheid</p> <p>Minstens 85 gewichts-% conform A Specificatie / Beschrijving.</p>													
<p>C Stoorstromen</p> <p><u>Stoorstromen Categorie I</u></p> <p>Maximaal totaal gewichtsandaal Stoorstromen Categorie I 0%</p> <p><i>Niet toegestaan vanwege wet- en regelgeving of gevaarlijk voor medewerkers (zie Annex I.)</i></p> <p><u>Stoorstromen Categorie II</u></p> <p>Maximaal totaal gewichtsandaal Stoorstromen Categorie II 15%</p> <p><i>Schadelijk voor proces en/of negatieve invloed op kwaliteit outputstromen (zie hieronder en Annex II).</i></p> <p>Producteigen materiaal:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Materiaalsoort</th> <th>lengte</th> <th>stuks gewicht</th> <th>volume</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kunststof</td> <td>> 75 cm</td> <td>> 500 gram</td> <td>> 5 liter</td> </tr> <tr> <td>Metaal</td> <td>> 75 cm</td> <td>> 500 gram</td> <td>> 5 liter</td> </tr> </tbody> </table> <p>Annex II</p> <p>Productvreemd materiaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Glas, (hygiënisch, sanitair) papier, karton, stenen, rubber, textiel, hout, incontinentiemateriaal, elektrische apparaten, groente-, fruit- en tuinafval (GFT). 		Materiaalsoort	lengte	stuks gewicht	volume	Kunststof	> 75 cm	> 500 gram	> 5 liter	Metaal	> 75 cm	> 500 gram	> 5 liter
Materiaalsoort	lengte	stuks gewicht	volume										
Kunststof	> 75 cm	> 500 gram	> 5 liter										
Metaal	> 75 cm	> 500 gram	> 5 liter										
<p>D Levervorm en acceptatie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Los gestort of geperst / gebaald, waarbij de verdichtingsgraad van het materiaal voldoet aan de acceptatie-eisen voor een ongestoorde sortering. - Visueel herkenbaar als PMD, waarbij versmering zoveel als mogelijk is vermeden. 													

Annex I (Stoorstromen Categorie I)

Het materiaal dient vrij te zijn van de volgende verontreinigingen die de veiligheidsrisico's in de keten van inzameling tot en met recycling opleveren, waaronder:

- Klein chemisch afval (KCA), waaronder verpakkingen van huishoudelijke aard; zoals was- en schoonmaakmiddelen en doe-het-zelf artikelen uit onderstaande categorieën, die niet schud-, schenk- of schraapleeg zijn*:
 - o Oxiderende / ontvlambare stoffen (zoals vlekverwijderaar en wasbenzine)
 - o Acuut toxische stoffen (zoals stickeroplosser)
 - o Bijtende stoffen (zoals gootsteenontstopper)
 - o Stoffen met gezondheidsgevaar (zoals vloerwasverwijderaar en terpentijn)
 - o Stoffen gevaarlijk voor het aquatisch milieu (zoals bleek en thinner)
- Klein gevaarlijk afval (KGA)
- Medicinaal- en ziekenhuisafval
- Injectienaalden
- Dierlijk afval (zoals kadavers en slachtafval)

**Enkel indien deze verpakkingen van huishoudelijke aard schud-, schenk- of schraapleeg zijn behoren deze dus tot het PMD, in andere gevallen betreft het klein chemisch afval (KCA).*

Annex II (Stoorstromen Categorie II)

Deze lijst betreft verpakkingen en niet-verpakkingen die voldoen aan de criteria zoals omschreven onder A van de specificatie, maar toch als stoorstroom zijn gedefinieerd, in aanvulling op de onder C gedefinieerde stoorstromen. Deze lijst is dynamisch en kan, na goedkeuring in het PKO, worden aangevuld op basis van ervaring.

- Kitkokers
- (Niet-)verpakkingen vervaardigd uit piepschuim (EPS)
- (Niet-) verpakkingen vervaardigd uit PVC
- Video- en cassettebanden
- Lege verblikken
- Kunststof mondkapjes
- Lege druk-houdende spuitbussen

Daarnaast zijn er verpakkingen en niet-verpakkingen die niet voldoen aan de restricties uit de materiaal-specificatie PMD voor wat betreft de lengte, het gewicht en het volume voor producteigen materiaal zoals omschreven onder C (stoorstromen).

Ten behoeve van inwoner-communicatie door gemeenten wordt, mede op basis van een uitvraag bij de inzamelaars, sorteerdere en recyclers van het Nederlands PMD-materiaal, onderstaand een lijst van stoorstromen benoemd met voorbeelden van (niet-)verpakkingen die niet aan de specificatie voldoen en daarnaast het sorteer- en/of recyclingsproces verstoren.

Deze informatie kan de basis bieden voor communicatiecampagnes voor een betere bewustwording. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan:

- Te grote stukken plastic; zoals landbouwfolie en worteldoek.
- Te lange stukken; zoals tuinslang, touwen en snoeren.
- Samengestelde materialen; zoals papieren broodzak met kunststof venster.
- Verpakkingen met inhoud; zoals koffiecapsules.
- Storende materialen die te zwaar zijn; zoals BBQ's.
- Biodegradeerbare verpakkingen.
- Niet doelstromen; zoals elektrische apparaten, organisch afval en stenen.
- Seizoensgebonden stoorstromen; zoals zwembadjes en kerstboomnetten.

Bijlage 2: Beoordelingsformulier

Beoordelingsprotocol overslagstations – Kwaliteitsformulier PMD kunststof verpakkingafval

Datum
 Bedrijfsnaam overslagstation
 Kenteken wagen
 Gemeente
 Bonnummer (weegbon / begeleidingsbiljet)
 Afvalstroomnummer
 Totale Hoeveelheid kg

	Ja	Nee
Vracht geaccepteerd	☐	☐
	Ja	Nee
Deelafkeur?	☐	☐
Foto's van de (deel)afkeur?	☐	☐
Hoeveelheid deelafkeur (percentage / gewicht)?	

Vink aan in het geval van (deel)afkeur:

<p>Categorie I:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Gevaarlijk, chemisch afval ☐ Injectienaalden ☐ Slachtafval/kadavers ☐ Medisch afval ☐ Verpakkingen van chemische producten die niet leeg zijn ☐ Anders: <p>Categorie II (stoorstromen die wel voldoen aan specificatie):</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Kitkokers ☐ (Niet-)verpakkingen bestaande uit piepschuim ☐ (Niet-) verpakkingen bestaande uit PVC ☐ Anders: 	<p>Voldoet niet aan specificatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Te lang: Touwen, tapes, snoeren, lijnen etc. ☐ Te groot: Landbouwfolie, worteldoek etc. ☐ Te zwaar: grotere metalen stukken, etc. ☐ Volle verpakkingen ☐ Bouwmaterialen (beton, hout, ijzer etc.) ☐ Organisch afval ☐ Elektronica ☐ Textiel ☐ Versmeerd (vervuiling door inzamelvoertuig verspreid door gehele vracht bv. schroefpers) ☐ Soortelijk gewicht (bv. te hoge verdichtingsgraad) ☐ Anders:
--	---

Naam acceptant
 Paraaf acceptant